



Till RIKSDAGENS SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSUTSKOTT  
StV@eduskunta.fi

## ÄRENDE

Sakkunnigttrande:

B 6/2018 rd Diskrimineringsombudsmannens berättelse till riksdagen 2018

<https://www.eduskunta.fi/riksdagshandlingar/B+6/2018>

## Bakgrund

FDUV är en riksomfattande intresseorganisation som arbetar för svenskspråkiga personer med intellektuell eller liknande funktionsnedsättning och deras närstående. Förbundet representeras av elva lokalföreningar samt riksföreningen för personer med intellektuell funktionsnedsättning Steg för Steg. FDUV har 2850 medlemmar, men betjänar närmare 5000 personer runt om i Svenskfinland.

## Allmänt

Diskrimineringsombudsmannens berättelse till riksdagen 2018 är mycket intressant läsning. Många frågor som berör personer med funktionsnedsättning berörs och behandlas förtjänstfullt på ett sakkunnigt sätt.

Berättelsen lyfter upp svårigheter som samhället helt uppenbart har med att bemöta personer med funktionsnedsättning och i flera fall handlar det om diskriminering.

Ett exempel är upphandlingsförfarandet när det gäller nödvändiga, livslånga stödtjänster för personer med funktionsnedsättning. I och med upphandlingen har personer med funktionsnedsättning inte blivit hörda i deras egna ärenden och upphandlingen har i många fall lett till sämre livsvillkor.

FDUV  
Nordenskiöldsgatan 18 A  
FI-00250 Helsingfors  
+358 (0)9 434 23 60  
fduv@fduv.fi

Storalänggatan 60  
FI-65100 Vasa  
+358 (0)6 319 56 52  
fduv.vasa@fduv.fi

fduv.fi  
facebook.com/fduv.fi  
twitter.com/FDUVFinland

## Synpunkter

Även om diskrimineringsombudsmannen i sin berättelse lyft upp åtgärder som lett till diskriminering av personer med funktionsnedsättning har fokuset legat mycket vid synliga och fysiska funktionsnedsättningar. Många problem uppstår också hos grupper med **osynliga funktionsnedsättningar** och deras behov av anpassningar har inte noterats i årsberättelsen på samma sätt. Det kan bero på att de inte gjort anmälningar om diskriminering, men vi vet att sådant ändå förekommer.

Det kan handla om personer med lindrig intellektuell funktionsnedsättning, autismspektrumtillstånd eller annan neuropsykiatrisk svårighet. De har till exempel många gånger svårt att få stöd för att besöka läkare, socialarbetare eller FPA. Missförstånd har lett till att tjänster uteblivit. Även om stödbehoven från början varit små har de sedan vuxit på grund av uteblivet stöd och uteblivna anpassningar.

En annan fråga som vi gärna lyfter upp är behovet av **alternativ och kompletterande kommunikation** och ett allmänt stöd i kommunikationen. För att personer med kommunikationssvårigheter ska kunna vara delaktig behöver detta stöd utvecklas. Till exempel symbolstöd och olika digitala verktyg kan fungera som hjälp. Bristen på stöd för kommunikation har inte lyfts upp tillräckligt i berättelsen då man beskriver tillgänglighet.

En annan fråga som berör tillgänglighet är tillgången till begriplig information och digitala tjänster. I dagens digitaliserade informationssamhälle finns det många grupper som blir utan information och tjänster. Det behövs mycket mer **information på lättläst** och digitala lösningar som är tillgängliga och begripliga för alla samt information och handledning för sårbara målgrupper om var dylik information och dylika tjänster finns och hur de fungerar.

I övrigt anser vi att berättelsen är välutformad och ett nödvändigt dokument för att minska diskriminerande verksamhet i Finland.

Helsingfors den 22 januari 2019

Lisbeth Hemgård

Verksamhetsledare /FDUV  
040 526 43 69

FDUV  
Nordenskiöldsgatan 18 A  
FI-00250 Helsingfors  
+358 (0)9 434 23 60  
fduv@fduv.fi

Storalånggatan 60  
FI-65100 Vasa  
+358 (0)6 319 56 52  
fduv.vasa@fduv.fi

fduv.fi  
facebook.com/fduv.fi  
twitter.com/FDUVFinland